

J E L E N K Ö R.

9. szám.

Pest, szerda. Februar. 1.

1832.

Foglalat: Magyarország (nógrádi Nemzeti Intézet 's éhség-hárító élettár). Anglia (londoni conferentia 54 protocolluma, Britannia állapotja). Franciaország. Németország. Pápai birtok (Bernetti manifestuma a' legatiókhöz). Görögország (congressus Argoszbán 's Naupliában). Ausztria. Elegy hírek. Pénzfolyamat.

MAGYARORSZÁG.

Jan. 23ikán volt Gróf Gyulay Ignácz horvátországi Bán ó Excellentiája tetemeinek eltakarítása méltósága és czimeihez illő szertartási gyászpompával.

Apostoli Felségünk Jan. 9iki legfelsőbb határozása szerint Főtisztel. Bartakovich Adalbert győri kanonokot, a' Deeli három kút vagyis apátfalvi Boldogasszony apátsága czimjével méltóztatott kegyelmesen felruházni.

Balassa-gyarmatról Január 20ikán: A' magyar nyelv előmenetére 1805 óta tett több ízbeli rendelkezésnek Nógrádban olly sikere lön, hogy az ezelőtt magyarul szinte tartózkodva 's nagyobb részint hibásan beszélett tisztviselők 's ügyvédek most hivatalos munkálódásik minden ágazatit szinte vetélkedő tisztaságbeli haladással csupán magyarul vizik. Az előrendre így elért cél után az vala még köz ohajtás, hogy a' magyar nyelv tudása a' köznép közt is terjesztessék. Az e' tárgyi javaslat-készítésre rendelt küldöttség a' magyarosítás módjának és eszközeinek minden oldalról kimerítő tudósítását beadván, minekutána ez általános helybehagyást nyert: „Nógrádi nemzeti Intézet“ név alatt állott fel amaz egyesület, mellynek egyes tagjai tíz egymást követő esztendőre 18 ezüst huszast kamatként ajánlottak; annak nem fizetési esetére pedig magokat a' tőke megadására is kötelezték.

Ezen intézet tagjai most folyó hónapi közgyűlés alkalmával jelenvolt nagyméltóságú Buzini gróf Keglevich Gábor Főispán urat kérék meg az alap-rendszabások értelmében a' fő pártfogóság elvállalására, a' mit ó Ex-

cellentiája szokott hazafi lelküséggel, e' feltett az intézet gyarapodására 1500 darab ezüsthuzastól járó kamatnak önkényes megajánlásával el is fogadni kegyes volt. 'S valóban csak e' perczet nevezhetni az intézet első életkorának, mert azóta e' szent ügy iránti részvét olly nagy: hogy maholnap Nógrádnak sem fog tartatni, ki módja lévén csak középszerű is ez áldozati járuláshoz megyénk illy szent célját t. i. a' köznép között leginkább ugyan tanítás, de más serkentő eszközök által is a' magyar nyelv rendszeres divatosítását tettel vagy értékkel előmozdítani vonakodnék. — Milly gyönyörű példa e' nemzeti nyelvterjesztő intézet mind azon törvényhatóságinkra nézve mellyek abajdocz ajku lakosokkal birnak! —

E' két intézeten kívül szintazon gyűlésben olvastatott fel az éhség elhárítását eszközölhető élettárak felállítatások iránt rendelt küldöttség javaslata, mellyhez képest a' megyei rendek a' fő élettár építtetését Szécsény mezővárosba határozták a' jövő kikeletre. Tőkét fogja tenni azon több mint 4000 pozsonyi mérő gabona, mellyet a' nemes vármegye mult 1831iki tavaszkor gyanított éhség eltávoztatására többnyire tiszt karának nagy-lelkü áldozatiból gyűjtött, 's visszatérítés fejében szükség idején kiosztott. — Erdélyre, 's földesurainkra nézve nagy-lelkü példát mutatott illy éhség-hárító intézeti szempontból mélt. Hadadi báró Wesselényi Miklós ur a' kukoricza (törökbuza, málé, tengeri) dézmát ajánlván élte fogytaig alattvalóji szükségseinek pótlására, mint számos kézen forgó lelkes nyomos alapító leveléből láthatni. Mind a' két testvér hazabeli törvényhatóságokra nézve pedig Nógrád lesz tükör péld-

da ez inséglőző élettárnak létre hozatalával hasonlóknak másutt is sikereztetésére. Mit nem tehet a' sziv, ész és erő, e' legbecsesb háromsága nemünknek, egyesülve kis áldozattal is a' haza, csinosodás 's emberség javára!

Duna-Földvár Január. 26án. A' Jelenkor 6ik számában nyilatkoztatott ohajtás következtetésében van szerencsénk a' T. olvasó közönséget tudósítani: hogy e' köz kívánságot nagyméltóságú Négyesi báró Szepesy Ignác pécsi Püspök ó Excellentiája már megelőzte. Ki is látván a' szükségét, nagytiszteletű tudós Egyed Antal földvári Plebános, Alesperest 's Tolna vgyei Táblabíró urat, mint több költeményes munkáji által elhívtet, megbízni méltóztatott: hogy az egyházi himnuszokból a' régiakat javítaná meg 's feles ujakat is az egyházi szertartások minden ágaira készítene. Az imént tisztelt Esperes ur, noha már Helikontól vég bucsut akart venni 's inkább prózai munkákban foglalatoskodni, főpásztorra felszólítását kötelességül vevén, 's maga is már régóta sajnálván a' hiányt, az egyházi himnuszok simítgatásához fogott. Minden esetre a' nagyérdemű férjfiúnak vas szorgalmától, készségtől 's ügyességétől sikert remélhetünk. Kinek egész magyar szentegyházunkra igen hasznos munkájához az égtől erőt, magas lelkesedést 's tartós egészséget ohajtunk, mint szinte e' szent célra jelszót adott hazafi lelkü püspökünknek is. B. I. — Az adventre kívántató énekeken kezdé munkáját Egyed ur, a' régiékből már sokat megjavított, ujakat is alkotott, mellyekből az eredeti bünről készültet a' mai Társalkodó közli előzetül.

A N G L I A.

A' londoni conferentiának Jan. 11diki protocolluma (eddig az 54ik) imígy következik.

Külső ügyekbeli hivatal. Jan. 11. 1832.

Jelen voltak Ausztria, Francziaország, Nagybritannia, Burkus- és Oroszország hatalmazottai. Nagybritanniai király ó Felsege megha-

talmazottja jelenti a' conferentiának, hogy ámbár ó az egyező hatalmasságoknál lévő követektől Ó Felsegének olly tudósításokat vett, mellyek a' megerősítés nem sokára leendő elérézését alappal reményeltetik, még is ugyan ó azon akadály tekintetéből, mellyel a' jelen évszakasz a' közösüléseket hátráltatja, kívánatosnak találja, az említett ratificatiók kicserélésére tűzött határnapot a' folyó hónap 31dikeig terjesztetni, mi által a' legtávolabb udvaroknak is megkönnyíttessék ezen kicserélésnek a' többi udvarokkal egykori végbevitele.

„Ausztria, Burkus- és Oroszország meghatalmazotti kinyilatkoztaták, hogy ók a' nagybritanniai királyi meghatalmazottól előbb kifejtett reményben osztályosak, egyébiránt egészen értik azon becsét, mellyet udvaraik a' kicserélés egykoriságába helyeznek, sőt utasítások is van az ebéli ohajtás kifejezésére; minélfogvást azon javaslatban, hogy az említett kicserélés határnapja Jan. 31dikre halasztassék, teljesen megegyeznek.“

„Francziaország meghatalmazottja részéről kinyilatkoztatá, hogy ó azon békéltető szellem következtetésében, melly ót a' conferentia legelső egybejövetelétől fogva vezérlé, azon ajánlathoz, melly szerint a' Novemb. 15diki egyezés megerősítései kicseréltetésökre szabott időpont tizennégy nappal későbbre halasztatik, hozzá áll: de ezen tett (act) által azon parancsokat, mellyek máttól fogvást a' határozott időpontig hozzá érkezhettek, semmikép megelőzni nem akarja.

„Minthogy a' megerősítések kicseréltetése idejének Jan. 31dikeigleni meghosszabbítását érdeklő javaslat minden meghatalmazott által elfogadtatott, határozásba ment annak a' belga követtel közlése, ki is e' végre bevezettetett.“ (Aláírások.)

„Minekutána van de Weyer ural, ó Felsege a' Belgák királya ministerével a' fellebbi protocollum közöltetett, ezen minister ur kinyilatkoztatá, hogy ó ahoz felséges Ura (Souverainje) nevében hozzá áll 's az említett időhalasztásban megegyez.“

Januárius 11ikén levelek érkeztek Pétervárából lord Heytesburytól, úgy mond a Courier 's hivatalosan jelentik, hogy az orosz udvar igazán 's egyenesen ohajtja a belga-holland ügy minélelőbbi békés elintéztetését. Hitelesen tudjuk, mond továbbá a Courier, hogy a conferentia több tagjai ezen tudósítást igen megnyugtatónak 's kielégítőnek találák. Abból, hogy van de Weyer ur, (belga követ) hasonlóan megegyezett a ratificationnak Januarius 31dikéig elvárásában, szinte azt következtetik, hogy ezen követnek a megerősítetéshez reményben kell lennie, 's így, noha némely udvarok módosításokat kívánnak, még a kérdés békével dőlhet el.

Az irlandi parlamenttagok, minekelőtte Londonba mennének, „Nemzeti tanács (conseil)” cím alatt gyűléseket akarnak egymás közt tartani Dublinban, hogy ezen ország ügye 's java felett bővebben tanakodjanak. Az első egybejövet Jan. 16dikára volt hirdetve, de mindedig (Jan. 12ig) csak nyolczan, kik között a két O'Connell jelentettek eljövételüket. Kilkennyben a nyugtalanságok nem szűnnek. Tizennyolcz tiszte ezen grófságnak hirdetés által kinyilatkoztatá, hogy ők a legszigorubb törvényes eszközökkel készek élni a csend visszaállítására. A „nemzeti politikai egyesület” Jan. 6kán ült össze Dwyer J. előlülése alatt. O'Connell ur tartott benne egy hosszú beszédet, mellyben a protestansok egybejöveteit Irland keleti részén igyekezett neveltségek tenni. Egyszersmind több irlandi követ válasza olvastatott fel, melly szerint azok vonakodnak az imént említett dublini tanácskozásban megjelenni. Így könnyen meglehet, hogy az egész tanakodás elmarad. A protestansok egy nagy gyülekezést hirdettek Jan. 17dikére.

Cantonból 47 kereskedő kérelmet bocsátott a kormányhoz December 24dikéről 1831, mellyben elégtételt kérnek a chinai országlószéktől általok szenvedett sérelmekért egyszersmind annak kieszközlését, hogy Anglia

China fővárosában követet tarthasson. Jó volna, ezt teszik még hozzá, egy közel sziget (Macaot értik) birtokába jutni, hogy szükség idején a cantoni tisztség erőszakosdásit nyomosan meg lehessen torlani.

A burkus statusujság illy értelmű levelet közöl Londonból Január. 6dikáról: „Minden nap várjuk az ujon nevezendő 30—40 pair patenseit, hogy a ministerium, mint a Toryk mondják, ama gyalázatos, zendítő (revolutionalis) billt átvihesse, vagy hogy, a Whigek szerint, amaz üdvösséges, a néptől 's királytól egyenlőn kívánt, mellőzhetlen javitást tegyehesse a képviselési rendszerben. Nagyobb része ezen uj paireknek a király fiaiból, a pairek legidősb fiaiból, vagy más, meglevő czimek örököseiből fog neveztetni, 's így a mostani pairszaporodás nem nagy időre hat; 's még is nehezen szánta el magát lord Grey e lépésre, melly minden esetre a felső házat lealacsonyítja a nép előtt 's jövő ministereknek ártalmas utmutatásul szolgálhat: de a Toryk semmikép nem akartak egyezni, hogy a ministerium a népnek adott szavát megtarthassa 's most már a küzdés elkerülhetetlen. De mig ezek a reformbill iránt történnek, ugyanazon szellem, melly azt kívánta, már más, új változásokat is feszeget, mellyeket kis idő mulva szintugy nem mellőzhetni el, mint most a parlament-reformot. Legelső változás az egyházi birtokot fogja illetni Irlandban. Itt a catholicusok szintugy mint a szabadabb érzésű protestansok megegyeztek abban, hogy megvessenek minden alkut mellynél fogvást a catholicus népség tovább is kényteleníttessék a protestans egyháznak adózni. A földes urak, kik többnyire sokkal pazarlóbbak, mint szük jövedelmök engedné 's kik ennél fogva nyúzzák a parasztot, örömezt zsebökbe dugnák az így fenmaradó dézmát, noha ehez semmi, épen semmi jusok. Ellenben azokis, kiket illyes tekintet nem vezérel, ohajtják, hogy ezen dézmát a status foglalja el 's azt vagy a különféle

vallásbeliek egyházi személyei között ossza fel, vagy minden községre hagyván papja fizetését, azt más köz szükség-fedezésre fordítsa. Természet szerint a' kormány mind ezekről hallani sem akar, sőt inkább azon munkás, hogy a' protestans papoknak dézma helyett minden földbirtoktól örökös járadalmik legyenek; de hogy ezt Irlandiában kivihesse, nagyon kétes. Angliában, hol legalább a' tehetősök nagyobb része még a' status (az angol egyház) vallásán vagyon, megengedem, hogy készek a' lakosok még most olly egyezésre állni, melly a' papságnak szintannyi jövedelmet adjon, mennyivel az most bír, 's jó volna, ha a' papok megragadnák ez alkalmat, minke-előtte a' nép ebbeli gondolkodása változik. De, fájdalom, a' papság ugy látszik nem ismeri az idő szellemét; sokan közülök hosszú declamatiókba merülnek a' journalismus, hitlenség 's demagog patvarkodások ellen 's több eféle; de ha jól körül néznék magokat, ugy találnák, hogy csak azon kevesek a' demagogusok, hitlenek vagy journalban erőszakoskodók, kiknek jól van dolgok és szükségét nem látják. A' kor betegsége a' szegénység, melly szélesen kiterjed 's a' capitalisok torlódása 's egy pontra tolakodása által még inkább terjedez, még inkább súlyosodik. A' ki környülményeit minden oldalról szorulni 's jövedelmi reményeit csekélyedni vagy épen elenyészni látja, 's jó baráti és rokonai példája után magára is vég inségnél egyebet nem várhat, biz az ilyen nem jó szívvel látja a' sok dézma- vagy adószedót, 's annak ugyan akarmeltyik theoria is jó, csak könnyebbülést szerezzen. Olcsó igazgatás! ez az ó jelszavok, 's a' jót akaró kormány ezt bizonyval nem fogja nem hallani. Azonban az önhaszon, meg az az édes ön nem enged a' bajon segíteni, nem akar semmit is áldozni; pedig pusztá leplező-szerekekkel (palliatiókkal) kitudja majd meddig mehetünk? 's a',

Lord Althorp a' Times szerint jelenté

az alsó ház azon tagjainak, kik a' ministeriummal szavaznak, hogy a' reformbill harmadszori felolvasatása Januarius 20dikára van határozva.

FRANCZIAORSZÁG.

Lafayette hosszas betegsége után Január. 14ikén jelent meg először a' követkamrában, baráti szives üdvözléssel fogadták.

A' ministeri tanács előlölője nagy táncmulatságot adand, vendégül 1200zat hívott meg, 's azok közt a' követ 's pairkamara tagjait kivétel nélkül.

A' kurir bizonyosnak állítja hogy a' Moszkovai Hercege (Ney) szerdán estve jelen nem volt a' tuillierai bálba; mivel természetesen nem vala illő megjelenie ott (ügymond) hol atyja (Ney marsal) képét nem szenvedik meg.

Január 14ikén a' tuillerie-kápolnában keresztelék meg Dom Pedronak Meudonban 6 hét előtt született lyánkáját egész csendben. Keresztatyja 's anyja a' Francia király 's királyné volt.

A' tengeri minister agensének parancsolatot küldött, mellynél fogvást a' francziamatrózoknak tilos Dom Pedro expeditiójában résztvenni.

Egy Dec. 25ikén költ algíri levél szerint a' Rovígoi hercege Trezel Generalissal oda már megérkezett; az előbbi azonnal általvevé a' kormányt, Berthezène Generális pedig utazó félben van. Pichon úr mindennap váratik. Öt hónapóta egy ellenség sem mutatkozott táborszemeink előtt. — az útszákön magok az arabok állitgatnak közrendre ügyelő öröket 's több nemzetség közülök a' francziák közepett üte tanya-sátort.

Januar 16kán a' követkamara helybeli tárgyakkal foglalatoskodott. Egyebek után saját számadásit vizsgálta meg 1830ról 's folyó évi budgetjét (költségeit) határozta meg 560,000 frankban.

A' Quotidienne Jan. 13iki levelét elszedték; 's ez már igen is gyakran megesik rajta nem nagy idő óta. A' szegény ujság

keserűn panaszkodik, de nem dacz nélkül 's végre ezt kérdi: „Mit akarnak ezzel? — Utóljára nem kapnak statusügyvédet, ki a' sajtót feladja, sem koronaügyvédet, ki a' pert vigye. Sajtót perbe idézni, vagy tűzbe olajat önteni: mindegy.“ —

A' királyi törvényszék Dumonteil pap ügyében azon végzést hozá: hogy a' papával kötött concordatum mint országos törvény 's ennél fogva a' régibb ezt illető törvények is erejükben lévén, sem Dumonteilnek, sem más cath. papnak még most törvényesen házasodni nem szabad.

A' Moniteur szerint az 1831diki francia status-jövedelem az 1830ikin felül 14 milliónyival szaporodott. — A' király Meyerbeer hangművészt becsületrendi taggá nevezte.

A' párizsi újságok 55,000nyi külső azaz departementekbeli olvasóji, 1831dik utolsó 2 hónapjában 4000rel fogytak, mint {vélik a' parlamenti vitáskodások mindegyre nevedőbb unalmasságok 's a' megyékben is mind inkább szaporodó Időszakírás 's Ujságintézetek miatt.

Lyonban Januarius 16kán több hazafi egybegyűlvén, Coudère urhoz, ki a' Rhone megye öt követe közül csak maga írta alá a' 164 követ protestatioját, felírást küldöttek, mellyben a' többek között ezek jönnek elő: „Lyonnak alólirt polgári 's választóji azt hiszik, hogy mióta a' régi absolutus kormány düledékein a' nép felsősége kikiáltatott, azóta Franciaországban nincs jobbágy. A' király ő előttök csupán olly nép feje (chef), mellynek polgári a' törvény előtt vele egyenlők, 's e' törvénynek nem egy ember a' képviselője, a' mi nem is lehet, hanem az ország constitutionalis hatósági viselik annak képét. Az alólirtak meg lévén győződve, hogy a' ministernek ama' kifejezése egy új törekedés a' restauratio régi, rossz 's egész Franciaország által kárhoztatott rendszerének visszahozatalára: hozzá állanak a' követkamara némelly tagjai által kiadott protestatiohoz, 's örülnek Coudère urnak, mint egyik aláírottnak,

hogy ebben polgártársai érzéseit olly hiven magyarázta.“

A' Moniteur megczáfolja azon hirt, hogy a' kormány a' nemzeti őrsereg fentartását 's létegesítését (organisatióját) csak azon községekben kívánná eszközöztetni, mellyek 15 ezer vagy ezt meghaladó számnyi népességűek.

NÉMETORSZÁG.

A' Jánvár 7ikén költ hanau ujság ezt írta: 5kén mint kedvelve tisztelt választó fejedelmünk által adott constitutióink évnapján estveli 5 órakor zenebona történt! több falka ember tódult t. i. öröm-urjongva a' frankfurti kapu felé, az ujonnan felállított vámházat megrohanta, 's noha a' dobok 's kürtök a' nemzeti őrséget azonnal fegyverre szólították, mindazáltal oda érkeztek az épület belsőjét már lerombolá a' dühödő csoport, 's látván a' hatalmasb erőt szétoszlott. Szerencsés csilapítás, hol a' mérsékelt fegyveres erő nem vala kénytelen vért ontani!

PÁPAI BIRTOK.

Az Oest. Beobachter Jan. 25én hat hivatalos darabot közöl a' Diario di Roma után Jan. 14ikéről, mellyeknek elseje cardinal statustitoknok Bernetti Tamásnak Ausztria, Francia- Burkus- és Oroszország képviselőjéhez (Rómában) Jan. 10ikén küldött kerülő jegyzéke, mellyben jelenti, hogy a' rendes katonaság új szerkeztetése az egész birtokban végbe menvén, most már ezekre bizandja a' kormány a' rend és bátorság fentartását. Ezen fentartása a' rendnek és bátorságnak Ó Császári 's apostoli királyi Felsége seregei eltakarodása után a' polgár-őrökre bízott; de, ideje már, úgy mond a' cardinal, hogy azon roszaknak, mellyek ezen utóbbi, csak a' kénytelenség által javasolt rendszabásból eredtek, vég vettessék. Ennél fogva a' rendes katonaság, melly most Ferrara és Rimini körül táboroz, a' négy legatioba, ú. m.

Bologna, Ravenna, Forli és Ferrara városaiba, 's legatiojiba be fog menni, 's mint őrség (Besazung) ben maradni. Ezen mozdulások cardinal Albani, mint rendkívüli pápai biztos (Commissarius) intézése alatt fognak történni 's legközelebbi céljuk a' polgári őrség lefegyverzése, a' nyilvános rend, a' törvény iránti engedelem, 's a' kormányzéki tisztviselők tekintetének helyre állítása. Ő Szentsége bocsánatot hirdet mind azoknak, kik az ausztriai seregek eltávozta után rendetlenségre hagyák magokat csábíttatni, ha most, a' rendes katonaságnak tartományokba léptekor, engedelemre visszatérnek. Reményli Ő Szentsége, hogy azon udvarok, kiknek képviselőjikkal mind ezeket előre tudatni kívánta, e' rendszabásokat teljesen jóvá hagyni, 's azon esetre, ha seregei és uralkodói végzetei minden várakozás ellenére is ellenállásra fognának találni, őt törvényes hatalma és tekintete fentartásában segélleni fogják. (Aláírás: Bernetti Tamás cardinalis.) Következnek gróf Lützow ausztriai, gróf Saint-Aulaire francia rendkívüli, Bunsen Károly burkus, és Gagarin herceg orosz rendkívüli, követek, ministerek vagy meghatalmazottak külön válaszaik; mindenik Január 12éről, mellyekben a' pápa rendeleteit helyben hagyják, és szükség esetére a' kívánt-segedelmet megígérik. Végre következik Ő Szentsége statutitoknokának manifestuma:

„Bernetti Tamás a' római Szentegyház cardinalja XVI. Gergely ő Szentségének statutitoknoka a' Legatiok lakosihoz.

Midőn a' Szent Atya ő cs. apostoli királyi Felsége seregeinek e' tartományokból kitakarodásában megegyezett, 's egyéb zsoldos katonaságot, a' nélkül hogy többi tartományait védtelen hagyná, e' végre nem fordíthatott, úgy hitte, ki lesz e' hijány bár ideiglen is pótolva az által, ha a' rend és nyilvános béke védelmét mind azok bölcseségére, hívségére 's becsületére bizza,

kik az előbbi zavarokban semmi részt nem vettek, vagy szomorú tapasztalásokon okulva egy illy üdvösséges célra munkálni készek lesznek.

De hatodik hónapja foly immár, mióta az uralkodói bizodalom magát eképen nyilvánkozttatá a' nélkül, hogy ennek említett sikerét tapasztalná. Sőt épen ellenkezőleg minden nagyítás nélkül elmondhatni, hogy ezen tartományokban még csak színre sem tartatik fen többé a' törvényes uralkodó iránti engedelem, 's hogy itt az egyesek élete és vagyona azon kevesek önkényének van kitéve, kik törvény ellen ragadák kezökbe az azokon dulakodásra fordított hatalmat. A' leglázasztóbb egyszersmind leghazugabb nyomtatványok függesztetnek ki 's terjesztetnek el, mellyek a' Szent Atya hív alattvalóit rémítik, a' békes falusiakat csalják és csábítják, a' felsőségi bármilly rendű személyeket sértik és gyalázzák, az ezektől kiadott parancsokat sikeretlinitik, szóval mindent felforgatni 's e' szép tartományokat a' kormánytalanság (anarchia) minden iszonyaiba dönteni törekesznek. Sőt maga a' fegyveres erő is, azon hatalom, mellynek ő Szentsége parancsai szerint mérő becsületes, jámbor 's rend és békét igazán szerető polgárokból kell vala alkottatnia, minekutána az őn keblében elhatalmazó pártoskodástól nagy részben megrongáltatva eredeti formájától 's természeti szerkeztetésétől eltávozott, kártékony erőszak és alatomos fondorkodásnak lett eszköze. A' Szent Atya nem mulasztá el eziránti elégedetlenségét nyilván kimutatni, 's Mi magunk külön levelünk által nyomosan elejökbe terjesztettük ezt a' Prolegatusoknak; de ezen feddés daczára a' békétlenkedők sem szüntek meg a' polgár katonákat úgy nézni 's úgy nézetni, mint ellenséges hadüző seregeket.

Illy állapotját a' dolgoknak, melly a' polgári társas egyesület céljával nyilván ellenkezik, sem a' kormány, mellynek mind tiszte, mind önmaga iránti becsülete a' rend és engedelem fentartását sürgeti, sem pedig

az alattvalók azon számíthatatlan többsége, melly foganatos rendszabásokat kíván, már tovább nem tűrhetik.

Minekutána minden egyéb mód mellyhez a' Szent Atya nyúlhatott, sikertelen vala, nem várható másképen ő Szentsége ezen tartományokban a' béke és rend visszaállíthatását, hanem ha seregi vezéreinek megparancsolá, hogy ezen tartományokba bemenjenek 's azokat foglalva tartsák; melly erőre a' kormánynak teljes szüksége volt, hogy általa tekintetet 's engedelmességet szerezzen magának, 's az uralkodó felsőségi jusa olly állapotást 's biztosítást nyerjen, melly nélkül minden további engedés, lágység és mérséklet mind magára a' legfőbb hatalomra, mind a' köz csendre nézve csak káros lehetne.

A' pápai seregek sem ellenséges czélből sem valami rettegető kormány oltalmul, mint ezt a' nyugtalanok fejei hirdetik, nem nyomólnak elő, hanem egész küldetésök csak az, hogy békén ezen tartományokba szállván, itt ő Szentsége helytartóinak parancsától függjenek. A' legszorosabb fenytéket fogják ők tartani 's egy háznépbe olvadnak veletek. Ki van adva a' legpontosb rendelés, hogy a' fenyték általok a' katonai törvény szigorúsága szerint tartassék meg. Ők fognak ott a' nyilvános bátorságra ügyelni, 's visszaeresztvén a' polgárokat szokott házi foglalatosságikhoz, végre felmentik ezeket terhes és fáradságos katonai szolgálatjoktól, mellyre egy törvénytelen 's követelő hatalom által kinszerítették.

Ez a' Szent Atyának elhatározott akarata. Meg van győződve ő Szentsége, hogy seregei azon szeretettel 's tisztelettel fognak fogadtatni, melly őket alattvalójától illeti, 's bizonyosan várja, hogy a' jó rend a' katonaság belépte után nem fog többé megháboríttatni.

Ha pedig a' lakosok ő Szentsége méltó várakozása ellen is mernének a' katonaság belépte ellen szegülni, vagy ha a' köz béke lázasztó ellenségei azt új merészletikkel fognák megháborítani, akkor a' Szent Atya

azon megnyugvásban bizakodva, hogy thronusra lépte óta minden tőle függő módot elkövetett, hogy népeit a' boldogság és jólét azon nagy mértékében részesítse melly atyai szívömlendezéssel tett ígérétenek megfelelt — olly eszközökhöz lesz kénytelen nyúlani, mellyeket eddig szive megvetett; 's meg van győzötve, hogy tőle azon gyors és hatalmas segedelem 's támogatás most sem maradand el, melly már egyszer semmivé tette vétkes kezdetét egy olly pártoskodásnak melly semmi gonosz tettől nem irtózik 's más nyomot lázadásnál, pusztításnál 's kormánytalanságnál maga után nem hagy. Jánuar 14. 1832. Bernetti Tamás Cardinalis.

GÖRÖGORSZÁG.

A' francia Constitutionel szerint a' görög történetek folyta félelmes hamarsággal váltakozik, az archipelagusi liberalis felekezet minden küldöttje hydrában sereglett össze hogy onnan együtt indulhasson a' gyülekezet helyére. A' congressus megnyitása előtt egy közönséges amnestia készült a' két felekezet egyesíthetésére, 's biztosság nevezetett melly görögország helyzetét 's bajait a' londoni conferentia elibe terjesztené. Mindenek egyesítő kimenetelt ígértenek, midőn a' kormány egyszerre a' tanakodást félbe szakasztá, s felekezetével Argosba költözék; ugyanazt cselekvék a' liberalisok követi is, a' congressusnak minden határozási ellen előre protestálván. Az argosi gyűlést ugyan meg akarák zavarni a' rumeliai seregek, de elenállásra találtak, 's így vérontásra nyújtottak alkalmat, mi miatt a' nyugtalanosság az egész várost meglepé. Az oroszok élesztetik a' polgári háborút, két hadibriggyek az archipelaguson szállong 's a' hydrioták által nevezett szigeti tisztviselőket másokkal, kik t.i. a' kormánynak hódolnak, cserélgetik. Egy naupliai levél szerint egyik argosi gyűlés 170, a' másik 60 tagból áll. Az előbbinek 1ső ülésében Gróf Capodistriás Ágoston számadó jelentése 's az ideigleni kormányzó biztosságnak meghatalmaztatási le-

mondása terjesztetett elő; a' legközelebbikben pedig az említett gróf ideiglen görögország előlülője czimével 's hatalmával ruházott fel. A' gyülekezet foglalatostkodni fog a' constitutió cikkelyeivel, az egyesült kormányokhoz küldendő felirással az új fejedelm helybehagyatásaért, a' kincstár, igazságtétel, a' száraz 's tengeri seregek nem különben a' polgári tisztviselők állapotjának elintézésével 's a' különféle ministerségi osztály követelésinek vizsgálatival. A' gyülekezet továbbá nem bizván az ellenfél miatt helybeli hátorságában Naupliába költözött, honnét Argosba fegyveres erőt küldve a' nyugtalanok megzabolázására. Az oppositio hatalmas, 's ennelfogvást a' dolog kimenetele kétes. December 22ikén és 23ikán a' kétfél seregei között csakugyan harcra kelt a' dolog, de a' kormány lett győztes, a' vesztés fél hazájába térni kénytelen, 's a' kormány azóta szabadon folytatja gyűléseit.

Görögország szárazföldi népessége 350,000-re, szigeteié pedig 200,000re, 's így az egész 550,000re megy. A' Status jövedelme 1828-iki Jánár. 1sőjétől 1829-iki Aprilis 30kaig 25,608,464 költsége pedig 25,645,466 török piaszter.

AUSZTRIA.

Ó cs. kir. Felsége a' mult Dec. 27dikén bécsi herczeg-érsekké Milde Vincze Eduard urat, előbb leitmeritzi püspököt méltóztatott legkegyelmesebben kinevezni.

ELEGY HIREK.

Párisból Londonig egy telegraph lineát akarnak felállítani; 's ha lehetséges a' telegraphokat hajókra is alkalmaztatni; úgy a' hírek néhány percz alatt, ha pedig hajón kell át hordani, úgy néhány óra alatt az említett helyek egyike 's másika közt kö-

zöltethetnek. Franciaországban még magányos emberek is szándékoznak telegraphokat állítani, még pedig éjjeli közösülhetés végett.

Rómában Január 13ikán délután 2 's 3 óra közt földindulás volt; melly Folignóban sokkalinkább érezhető 's kártékony volt hol jégeső közt 's rettenetes rázkódások által több ház összeomlott, 's temérdeken hagyák el a' várost; még a' templomok is annyira megrongáltattak hogy az Isteni szolgálat szabad ég alatt kénytelenek tartani.

Az éjszakamerikai ujságok Bogotából azon hírt hozák: hogy a' Columbiai köztársaság megszűnt, 's helyette a' földabroszokon ezután három különszakadt független status t. i. Venezuela, Ujgranada és Aequator leend szemlélhető. A' külső dolgokbeli volt minister Velez tudósítását azon vallomással fejezi be: esztendeje már, mióta a' bogotai kormány csak Ujgranadába ismértetik annak, 's hogy czéliránytalan a' főhatalmat színleni olly országok felett, mellyek egymással tökéletesen meghasonlottak.

A' New-Yorki levelek pedig egész Braziliát felzendültnek híreltik kivált a' katonákat, kiket alkalmasint a' vagyonosbak uniszolgtatnak; egyik lázadás a' másikat éri, 's ez mind a' portugálok végett, kiket egészen ki szándékoznak irtani.

Pénzfolyamat:

Bécs (Jan. 28kán) közép ár:	
Státus 5 pC. kötelezőlev.	85 $\frac{7}{7}$ p. p.
— 4 pC.	75 $\frac{1}{2}$ —
— 1820diki nyeres. kölcsön	178 $\frac{1}{2}$ —
— 1821diki	120 $\frac{5}{8}$ —
Bécs vár. 2 $\frac{1}{2}$ pc. banko-kötel.	47 $\frac{1}{2}$ —
Az udv. kam. 2 $\frac{1}{2}$ perCnt kötel.	— —
Bank-actiak v. részvények darabja	— — —

A' gabonának pesti piaczi ára Jan. 31kén 1832.

Pos. m. vtó garas.	legjobb	középszerü	csekélyebb	Pos. m. vtó garas.	legjobb	középszerü	csekélyebb
Tisztabúza	125 $\frac{1}{2}$	120	113 $\frac{1}{2}$	Arpa	40	38 $\frac{1}{2}$	—
Kétszeres	83 $\frac{1}{2}$	80	77 $\frac{1}{2}$	Zab	30	29 $\frac{1}{2}$	28 $\frac{1}{2}$
Rozs	53 $\frac{1}{2}$	49 $\frac{1}{2}$	48	Kukorieza	37 $\frac{1}{2}$	36	34 $\frac{1}{2}$

Szerkesztői Helmeözy. — Nyomatatja Lauderer.